

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Департамент науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації
Національна академія педагогічних наук України
Північно-Східний науковий центр Національної академії наук
України і Міністерства освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (Україна),
кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби (Україна)
Кардіфський університет Метрополітан (Велика Британія)
Вестмінстерський університет (Велика Британія)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (Китайська Народна Республіка)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Інститут публічного адміністрування при Університеті Миколаса Ромеріса (Литва)
Центр музично-освітньої майстерності (Париж, Франція)

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної науково-практичної конференції
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»
«PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
HIGHER AND SECONDARY EDUCATION IN THE CONDITIONS
OF MODERN CHALLENGES: THEORY AND PRACTICE»
(м. Харків, 16 – 18 березня 2023 року)**

**Харків
2023**

Пахомова Л. В., Ялліна В. Л.	
Застосування віртуальних дошок для реалізації проєктної діяльності в НУШ в умовах дистанційного навчання.....	896
Пашенко В. В.	
Інформаційно-комунікаційні технології як ефективний інструмент формування в майбутніх психологів компетентності створення командно-цільової мотивації для нових членів професійної групи.....	900
Пінський О. О., Гаркавець С. О., Пилипенко В. А.	
Питання професійної підготовки сучасних учителів природничих дисциплін.....	903
Подольська Я. А.	
Формування SOFT SKILLS у межах вивчення іноземної мови студентами технічних спеціальностей.....	906
Полєва І. Л., Ткачова Н. О.	
Визначення суті поняття «методичний супровід продуктивної педагогічної діяльності викладача ЗВО»	909
Поліщук О. С.	
Теоретичні аспекти формування правової культури здобувачів вищої освіти...	912
Пономарьова М. С.	
Мотивація до педагогічної професійної діяльності майбутніх викладачів вищої освіти.....	914
Пономарьова Н. О., Молчанова Д. О.	
Організаційна компетентність учителя Нової української школи.....	916
Посохов Є. О.	
Проблеми адаптації студента до навчального процесу у вищій школі (на прикладі викладання загального курсу органічної хімії в закладах вищої технічної освіти).....	918
Починкова М. М., Бугаєвська Д. М.	
Місце інтеграції на уроках української мови та літератури в 5 класі.....	921
Пустовіт Г. П.	
Розвиток професійної компетентності викладача в умовах персоніфікування післядипломної освіти.....	923
Пухно С. В., Коваленко Ю. В.	
Особливості формування компонентів мотиваційної сфери майбутніх психологів.....	925
Рабокоровка Г. В.	
Патріотична складова у вихованні майбутніх офіцерів Збройних Сил України.....	927
Разумна А. Г., Гиря М. П.	
Особистісна зрілість майбутніх фахівців сфери охорони здоров'я як чинник копінг-стратегій подолання ненормативної особистісної кризи, викликаной війною.....	929
Ревенко І. В.	
Емпатійно-рефлексивна культура як професійна якість учителя мистецької освітньої галузі.....	932

викладачів закладів вищої освіти, можна виділити такі: відсутність необхідного державного фінансування, надмірне навантаження на викладача, що негативно впливає на його професійний розвиток. У світлі цього для підвищення рівня мотивації викладачів ЗВО необхідно забезпечити: перегляд нарахування заробітних плат викладачів, покращення матеріально-технічного забезпечення ЗВО, зменшення навантаження викладачів, забезпечення можливості публікувати результати досліджень у журналах європейських країн.

Список використаних джерел

1. Попович О. На яке майбутнє може сподіватися українська наука. *Українська правда*. 2017, 17 березня. URL: <http://life.pravda.com.ua/columns/2017/03/17/223188>.
2. Соціально-економічний і професійний портрет українського викладача. Звіт за результатами соціологічного дослідження Центру дослідження суспільства (CEDOS). 6.12.2013. URL : [https://cedos.org.ua/system/attachments/files/000/000/002/original/csr - teachers - report - final.pdf?1386338539](https://cedos.org.ua/system/attachments/files/000/000/002/original/csr_-_teachers_-_report_-_final.pdf?1386338539).
3. Сучасний психолого-педагогічний словник / авт. кол. за заг. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я. М., 2016. 473с. URL : <http://ephseir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/2580/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Фахівці вищої кваліфікації України у 2014 році. Доповідь. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm.

ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Пономарьова Н. О.

доктор педагогічних наук, професор,
декан фізико-математичного факультету,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

Молчанова Д. О.

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

Успішність вирішення тих складних завдань, які постають перед учителем сучасної школи, залежить від його професійної компетентності. Проблематика формування професійної компетентності майбутнього вчителя стали предметом педагогічних досліджень В. Баркасі, О. Білик, І. Богданової, А. Богуш, І. Бондаренко, А. Бодальова, Н. Босак, М. Васильєвої, С. Вітвицької, О. Вознюк, Л. Голованчук, І. Дроздової, О. Дубасенюк, А. Журавльова, Л. Карпової, Н. Кічук, С. Козак, М. Левківського, А. Линенко, О. Мамчич, А. Маркової, Г. Мельниченко,

Г. Мухамедзянкової, М. Нагач, О. Палій, Л. Петровської, О. Пометун, Л. Пуховської, С. Савельєвої, О. Савченко, Н. Саєнко, С. Сисоєвої, Л. Шевчук та ін. Більшість сучасних науковців у структурі професійної компетентності майбутнього вчителя як одну з ключових виокремлюють організаційну компетентність. Зауважимо, що реалії шкільної практики засвідчують чимало труднощів у вчителів-початківців, які пов'язані саме з недостатнім рівнем сформованості в них організаційної компетентності, що входить у протиріччя до вимог сучасної української школи.

Мета статті: проаналізувати сучасні наукові підходи до визначення суті організаційної компетентності вчителя в контексті концепції Нової української школи.

Зазначимо, що організаторські вміння та навички завжди вважалися важливою складовою професійної майстерності вчителя. До таких умінь відносять: вміння залучати учнів до різних видів діяльності і робити колектив інструментом впливу на кожного учня; вміння, що забезпечують організацію і включення дітей у різні види навчально-виховної діяльності, активізацію навчальної роботи колективу, роблячи його інструментом впливу на кожного окремо, спрямованість кожної дитини на досягнення мети виховання; вміння чітко без втрати часу і підготовки провести будь-яке заняття, знайти кожному посильну, цікаву справу, створити дружню атмосферу в колективі [1].

Професійна компетентність учителя та, зокрема, її організаційна складова розглядаються вченими з позицій різних підходів –інтегративного, особистісного, діяльнісного, системно-структурного, знаннєвого та інших підходів.

Із позицій компетентнісного підходу, досліджуючи професійні компетентності учителя, дослідники зауважують, що серед них має бути така компетентність, яка має організаційно-управлінський зміст, що включає систему внутрішніх ресурсів учителя або викладача як менеджера, яка необхідна для організації ефективного керівництва учнями чи студентами згідно з цілями, принципами, технологіями його діяльності, що включає операційно-технологічні, науково-теоретичні та соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності [2].

Л. Савченко і Л. Бешевець зазначають, що організаційна компетентність учителя проявляється в управлінні закладом освіти, здійсненні педагогічного менеджменту, школознавстві, організації методичної роботи в закладі загальної середньої освіти, розробці педагогічних інновацій та їх упровадженні в шкільну практику, організації навчання та виховання учнів в закладах освіти [3].

Л. Савченко пропонує розглядати готовність учителя до організаторської діяльності як складне особистісне утворення, що забезпечує результативність професійної діяльності вчителя-організатора і включає в себе знання організаторської діяльності, вміння розв'язувати організаторські завдання, організованість, самоволодіння, наполегливість, кмітливість, товариськість, ініціативність, працездатність [4].

Більш широко організаційну компетентність вчителя розглядає С. Пільова, яка визначає її як інтегративне особистісне утворення, що містить знання організаторської діяльності, вміння вирішувати організаторські завдання і передбачає сформованість професійних, особистісних, управлінських умінь та

якостей, що дають можливість учителю належним чином здійснювати організаторську діяльність. У структурі організаційної компетентності вчителів дослідниця виокремлює когнітивно-конативний, особистісний та управлінський компоненти з відповідними складовими [5].

Згідно з професійним стандартом вчителя закладу загальної середньої освіти його організаційна компетентність визначається як така, що передбачає набуття майбутніми вчителями знань і вмінь для забезпечення здатності організовувати процес навчання, розвитку та виховання учнів, організовувати різні види і форми їхньої навчально-пізнавальної діяльності [6].

Урахування проаналізованих наукових підходів до визначення суті організаційної компетентності вчителя сприятиме науковому обґрунтуванню рівнів, критеріїв та показників сформованості вказаної компетентності згідно вимог концепції Нової української школи щодо підготовки та перепідготовки вчителів.

Список використаних джерел

1. Пільова С. Г. Формування організаційної компетентності майбутніх учителів у процесі професійної підготовки : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2011. 254 с.
2. Бородіна О. С. Характеристика ключових компетентностей викладача закладу вищої освіти. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика*: зб. наук. статей. Суми: НІКО, 2021. С.31-34.
3. Педагогічна компетентність як складова професіоналізму вчителя. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/6638/1/41.pdf> (дата звернення 26.02.2023).
4. Савченко Л. О. Формування готовності студентів до організаторської діяльності в навчальному процесі вищої школи. *Наука і освіта*. 2005. № 7-8. С. 69-70
5. Пільова С. Г. Формування організаційної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. *Молода спортивна наука України*. 2013. Т.4. С. 129-133.
6. Професійний стандарт учителя. URL: <https://nus.org.ua/news/zatverdylly-try-profesijni-standart-vchytelya-dokument/> (дата звернення 26.02.2023).

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТА ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ (НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОГО КУРСУ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ)

Посохов Є. О.

доктор хімічних наук, старший викладач

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

Навчання студентів органічної хімії є досить важливим фактором у підготовці майбутнього інженера-технолога, оскільки ця дисципліна дає змогу оцінити можливість розвитку виробництва в плані впровадження нових технологій.